

KÄKI KUKKOA NÄIN YLISTÄÄ...

Kadetit kehuvat novojevremjalaisia. Novojevremjalaiset kadetteja. „Kansanvapauden” puolue on tyytyväinen hra ministerin loppupuheeseen budjetista. Kaikkiin ministereihin alati tyytyväisten puolue on tyytyväinen siihen, että kadetit, Duuman „keskustan” johtomiehet, suostuvat vahvistamaan Duuman-hajottamisministeristön budjetin.

„Jos tarvitsisi todistella”, aloittaa „Retsh” lehden (maaliskuun 28 pnä) johtavan artikkelin kirjoittaja mahtipontisesti, „ettei yleistä keskustelua budjetista käyty Valtakunnanduumassa tuloksettomasti, niin hra finanssi-ministerin loppupuhe olisi siitä kaikkein loistavimpana todisteena”.

Missä suhteessa se sitten oli loistava todiste?

Siinä, että hra ministerillä „ei ollut jälkeäkään” entisestä „ylimielisestä ja opettavaisesta, ärtyisästä ja ivallisesta sävystä”... Hra ministerin vastaus oli muodoltaan korrekti ja sisällöltään — siinä ilmeni „kunnioitus Duumassa harjoitetun kritiikin voimaa kohtaan”, hra ministeri lohdutteli Duumaa, että sillä on oikeuksia enemmän kuin miltä näyttää; hän lateli kansanvapauden puolueelle kohteliaisuuksia, „joita, muuten, Duuman valtava enemmistö ansaitsi seuraavalla äänestyksellä” (suostuessaan lähettämään budjetin valiokuntaan).

Niin, niin, sellaisia ovat kadettien loistavat todisteet siitä, että Duuman työ „ei ollut tuloksetonta”. Sen tuloksia ei ole se, että on olemassa edes vähänkin varmempia toiveita todellisen asiointilan paranemisesta. Eikä sekään, että kansanjoukot ovat oppineet yhtä ja toista ja tehneet itselleen selväksi eräitä perustuslaillisuuden valheellisella

kiillolla peiteltyjä tehtäviä. Ei lainkaan. Tuloksia on ollut se, että ministeri on käynyt säädylisemmäksi ja kohteliaammaksi — kohteliaammaksi niille, jotka ovat „kansanedustuksen” varjolla suostuvaisia menemään kaikenlaisiin kompromisseihin.

Liberaalit ovat valmiit myymään kansanedustuksen lujitukseen mustasotnialaisten herruuden perustoja. Stolypinin ja kumpp. hallitus suostuu *sillä* ehdolla olemaan (*toistaiseksi...*) hajottamatta Duumaa. Kumpikin osapuoli uhkuu riemua ja keskinäistä ihastusta.

Tämän päivän „Novoje Vremja”, samalla kun se ei lyö laimin tilaisuutta moittia kadetteja uskontunnustusvaliokunnan „juutalaisesta” kokoonpanosta, julkaisee duumareportterinsa pitkiä järkeilyjä siitä, minkä vuoksi Duuman hajottaminen ei ole edullista. „Yksinpä peräti oikeistolaisienkin aineiden näkökannalta Duuman hajottaminen on nykyhetkellä hyvin epäsuotavaa ja vahingollista”. Vaalilakia ei voida muuttaa ilman valtiokaappausta, ja jos uusi Duuma valitaan nykyisen vaalilain perusteella, niin voidaan „menettää nykyinen toisen Valtakunnanduuman keskusta”. Novojevremjalaisen sanojen mukaan tuo keskusta „alkaa lokakuulaisista ja sitten rauhallisten uudistajain, puolueettomien, puolalaisten ja kadettien kautta jatkuu aina trudovikkeihin saakka”. „Nykyinen keskusta on epäilemättä puhtaasti perustuslaillis-monarkistisella kannalla, ja se on tähän asti kaikin tavoin pyrkinyt elimelliseen toimintaan. *Tämän keskustan me joka tapauksessa menetämme* (jos toinen Duuma hajotetaan). *Menetämme siis Duuman vahvistaman budjetin*, sillä pidän aivan varmana sitä, että toinen Duuma vahvistaa — muutamain vähäpätöisin (kuulkaahan!) muutoksin — ministeristön esittämän budjetin”.

Näin kirjoittaa „Novoje Vremja”. Sen päätelmä on erittäin selvä. *Peräti oikeistolaisien* ja niiden katsantokanta, jotka samaan aikaan haluavat *tällä haavaa säilyttää Duuman*, on esitetty mainiosti.

Vallassaolevan ylhäisön korkeimmissa piireissä taistelee kaksi virtausta: hajotetaanko Duuma vai säilytetäänkö se toistaiseksi. „Novoje Vremja” on jo aikoja sitten kehittänyt, esittänyt ja puolustanut ensin mainittua politiikkaa ja silloin tällöin — oikeammin sanoen: kaiken varalta! — puolustaa sitä nykyäänkin. Mutta vallassaolevalla ylhäisöllä on

toinenkin politiikka. Ehditään hajottaa. Mutta kun on Duuman vahvistama budjetti, niin on varmasti helpompi saada laina. Siis on edullisempi odottaa. Hajottamisuhka jää, „me” painostamme kadetteja alituisesti tuolla uhkalla ja pakoitamme heitä siirtymään kaikkien nähden oikealle.

Jälkimmäinen politiikka on epäilemättä hienompaa ja parempaa, taantumuksellisten tilanherrain etujen kannalta. Edellinen politiikka on karkeaa, tökeröä, hätiköivää. Jälkimmäinen on harkitumpaa, sillä hajottamista „pidetään varalta” ja samaan aikaan *hallitus käyttää liberaaleja hyväkseen*. Duuman vahvistama budjetti — se on miltei yhtä kuin vekselin erääntymisajan lykkäämislupaus, lupaus, joka annetaan vararikon kärsineelle. On edullisempaa se, että saadaan *sekä* vekseli, jonka erääntymisaikaa *on lykätty*, että hajotetaan Duuma sittemmin, kuin se, että hajotetaan se heti yrittämättä lykätä vekselin erääntymisaikaa.

Ja saattaahan vahvistetun budjetin lisäksi olla muitakin samantapaisia vekseleitä. Esimerkiksi, kadetit *ovat* jo *parantaneet* agraarilakiehdotustaan tilanherrain näkökannalta. Antaa tuon lakiehdotuksen mennä läpi Duumassa, antaa sen sitten mennä Valtakunnanneuvoston käsiteltäväksi ja *edelleen paranneltavaksi*. Jos „me” hajotamme Duuman *tuollaisella* hetkellä, niin meillä tulee olemaan ei yksi, vaan *kaksi* vekseliä, joiden erääntymisaikaa on lykätty. „Meillä” tulee olemaan mahdollisuus saada Euroopalta ehkä kaksi miljardia eikä yksi. Yksi miljardi — Duuman vahvistaman budjetin vuoksi, s.o. „puhtaasti perustuslaillisen tarkistuksen kiirastulen *läpäisseen* valtiotalouden” *perusteella*. Toinen miljardi — „kansanedustuslaitoksen aitoperustuslaillisen luovan työn kiirastulen läpi *menossa olevan* suuren agrarireformin” vuoksi.

Valtakunnanneuvosto korjaa *hiukan* kadettien agraarilakiehdotusta. Tuo lakiehdotus on nytkin täynnä aivan epämääräisiä lauseita, jotka eivät määrittele mitään. *Itse asiassa* kaikki riippuu paikallisten maakysymyksen järjestykomiteoiden kokoonpanosta. Kadetit *vastustavat* niiden valitsemista yleisen, välittömän ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella salaisella äänestyksellä. Kadetit kannattavat tilanherrain ja talonpoikien *tasapuolista* edustusta ja valtion taholta suoritettavaa valvontaa. Hyväksyessään tämän oivallisen liberaalisen lakiehdotuksen *perusajatuksen*

hallitus ja tilanherrat eivät pane mitään vaaralle alttiiksi, sillä *tuollaiset* komiteat, Valtakunnanneuvoston, Stolypinin ja kumpp. suosiollisella myötävaikutuksella, muuttavat ehdottomasti ja aivan varmasti tilanherrain maiden „pakollisen luovutuksen” talonpojan pakolliseksi orjuuttamiseksi määräämällä hiekkamaista, soista ja kannoista uuden häviöönsaattavan lunastusmaksun.

Sellainen on hallituksen politiikan ja kadettien politiikan todellinen merkitys. Petturuudellaan liberaalit auttavat tilanherroja tekemään ovelasti tekosensa. Jos talonpojat — „trudovikit” — tulevat edelleenkin kulkemaan liberaalien perässä, sosialidemokratian varoituksesta huolimatta, niin liberaalisen asianajajan auttamana tilanherra varmasti pettää talonpojan.

*Kirjoitettu maaliskuun 28
(huhtikuun 10) pnä 1907*

*Julkaistu maaliskuun 29 pnä 1907
„Nashe Eho” lehdessä 4. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*